

Το σχέδιο της κυβέρνησης για τα αναδρομικά

Το θετικό σενάριο για το οικονομικό επιτελείο είναι η επιστροφή σε 1,2 εκατ. συνταξιούχους 2,5-3 δισ. ευρώ συντάξιμων απολαβών, για το 10μηνο Ιούλιος '15-Μάιος '16, σε 72 δόσεις

Της **ΣΙΣΣΥΣ ΣΤΑΥΡΟΠΙΕΡΡΑΚΟΥ**
s.stavropierrakou@realnews.gr

Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τη συνταγματικότητα ή μη του νόμου Κατρούγκαλου, που αναμένεται να εκδοθεί το αργότερο έως τον προσεχή Οκτώβριο, θα «ξεκλειδώσει» το εύρος των αναδρομικών που θα κληθεί να επιστρέψει το Δη-

μόσιο σε εκατομμύρια συνταξιούχους. Οι επιστροφές δυνητικά αφορούν 1,2 εκατομμύρια συνταξιούχους, ενώ, αν συμπεριληφθεί και η κατάργηση των δώρων, που είχαν διαμορφωθεί σε σταθερό ποσό 800 ευρώ ετησίως, τότε αναδρομικά διεκδικούν 2,5 εκατομμύρια.

«Κλειδωμένο» αυτή τη στιγμή για επιστροφή αναδρομικών, όπως εκτιμούν νομικοί κύκλοι, θεωρείται το δεκάμηνο από τον Ιούλιο του 2015 έως και την ψήφιση του νόμου Κατρούγκαλου τον Μάιο του 2016. Σε αυτή την περίπτωση, το δημοσιονομικό κόστος μιας δυνητικής επιστροφής των αναδρομικών περιορίζεται σημαντικά και καθίσταται πιο εύκολη η επιστροφή χρημάτων σε 72 δόσεις (6 χρόνια), όπως είναι, σύμφωνα με πληροφορίες της Realnews, ο βασικός σχεδιασμός της κυβέρνησης, ώστε να μην υπονομευτεί η υλοποίηση της φορολογικής πολιτικής που συνίσταται στη μείωση των φορολογικών συντελεστών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων. Για το δεκάμηνο το κόστος των διεκδικούμενων αναδρομικών ποσών ανέρχεται σε 2,5-3 δισ. ευρώ, δηλαδή οι επιστροφές -πλην των δώρων- υπολογίζεται ότι κοστίζουν περίπου 180 εκατ. ευρώ τον μήνα. Με δεδομένο

ότι θεωρείται απαγορευτικό για το Δημόσιο να επιστρέψει ένα επιπλέον ποσό αυτού του ύψους μηνιαίως, έχει επικρατήσει η άποψη να μοιραστεί σε βάθος περίπου 6 ετών, ώστε να περιοριστεί το κόστος της επιπλέον επιβάρυνσης.

Οι διεκδικήσεις

Οι συνταξιούχοι διεκδικούν ποσά που σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπερνούν τα 7.000 ευρώ κατ' άτομο. Οι επιστροφές για ένα δεκάμηνο για τους συνταξιούχους θα διαμορφωθούν ως εξής:

- ▶ Αναδρομικά έως 7.338 ευρώ για συνταξιούχους του Δημοσίου.
- ▶ Αναδρομικά έως 6.770 ευρώ για συνταξιούχους ΔΕΚΟ - τραπεζών.
- ▶ Αναδρομικά έως 6.402 ευρώ για συνταξιούχους του ΙΚΑ.
- ▶ Αναδρομικά έως 3.300 ευρώ για συνταξιούχους του ΟΑΕΕ.
- ▶ Αναδρομικά έως 1.300 ευρώ για χαμηλοσυνταξιούχους (με άθροισμα συντάξεων έως 1.000 ευρώ).
- ▶ Αναδρομικά έως 3.850 ευρώ για συνταξιούχους του ΝΑΤ. Αν επιστραφεί και η μείωση 7%, που κρίθηκε αντισυνταγματική για τις συντάξεις του ΝΑΤ με απόφαση Εφετείου (549/2019), τότε τα αναδρομικά ξεπερνούν τα 7.000 ευρώ.

Στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης εκτιμούν ότι πάνω από 1,6 εκατ. ηλεκτρονικές αιτήσεις έχουν υποβληθεί στην ψηφιακή του πλατφόρμα, ενώ υπολογίζεται πως σε αγωγές έχουν προχωρήσει πάνω από 1,5 εκατ. συνταξιούχοι. Η προηγούμενη ηγεσία του υπουργείου Εργασίας είχε διαβεβαιώσει ότι, εφόσον υπάρξει απόφαση υπέρ των συνταξιούχων, θα δοθούν αναδρομικά σε όλους και όχι

μόνο σε όσους έχουν προσφύγει στη Δικαιοσύνη κατά των περικοπών.

Πιλότος

Στελέχη της κοινωνικής ασφάλισης «προσγειώνουν» τις προσδοκίες που έχουν πολλοί συνταξιούχοι, καθώς εκτιμούν ότι η πρόσφατη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, που είπε «όχι» στη χορήγηση των δώρων-επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και θερινής άδειας (13ος και 14ος μισθός) για το Δημόσιο, μπορεί να λειτουργήσει ως πιλότος κυρίως για τα δώρα των συνταξιούχων.

Η απόφαση ανέφερε ότι ο βασικός μισθός των δημοσίων υπαλλήλων εξασφαλίζει «αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, τόσο σε σχέση με όσους διαβιούσαν στα όρια της φτώχειας όσο και με όσους απασχολούνταν στον ιδιωτικό τομέα με τον κατώτατο βασικό μισθό και ημερομίσθιο».

Σύμφωνα με το σκεπτικό των σχετικών αποφάσεων, που είναι πιθανό και για την εν ανα-

Η υπόθεση των αναδρομικών προκαλεί ανησυχία στους δανειστές, οι οποίοι παρακολουθούν στενά την εξέλιξή της

«BOMBA»

μονή δικαστική απόφαση, η κατάργηση των τριών επιδομάτων «τεκμηριώνεται επαρκώς» και δεν παρίσταται απρόσφορο μέτρο -και μάλιστα προδήλως- για «την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών, ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ήταν αναγκαίο, δεδομένου ότι με αυτό το μέτρο, το οποίο εφαρμόζεται γενικά σε όλους τους μισθωτούς του δημόσιου τομέα, γίνεται προσπάθεια εξοικονόμησης και περιορισμού των διογκωμένων δαπανών της γενικής κυβέρνησης, η οποία υπαγορεύεται από επιταγές της Ε.Ε. για μείωση του υπερβολικού δημοσίου ελλείμματος». Περαιτέρω, «κατά τη λήψη του επίμαχου μέτρου, ο νομοθέτης είχε πλήρη επίγνωση όχι μόνο του εν γένει επιπέδου διαβίωσης του πληθυσμού της χώρας, αλλά και ειδικά του επιπέδου διαβίωσης των δημοσίων υπαλλήλων».

Εστία ανησυχίας

Στο υπουργείο Οικονομικών γνωρίζουν πολύ καλά ότι η απόφαση του ΣτΕ αποτελεί μία από τις πιο σοβαρές εστίες δημοσιονομικού κινδύνου και γι' αυτό βρίσκονται σε επιφυλακή, αναμένοντας την ετυμηγορία της Δικαιοσύνης. Μια απόφαση υπέρ των συνταξιούχων θα προκαλέσει ανατροπές στη σχεδιαζόμενη πολιτική και θα επιφέρει κλυδωνισμούς στο υπό κατάρτιση σχέδιο του Προϋπολογισμού για το επόμενο έτος.

Το θέμα παρακολουθούν από κοντά και οι εκπρόσωποι των δανειστών, οι οποίοι δεν έχουν κρύψει μέχρι σήμερα τον έντονο προβληματισμό τους για τις συνέπειες που θα έχει στη δημοσιονομική πορεία της χώρας η υποχρέωση επιστροφής στους συνταξιούχους αρκετών δισεκατομμυρίων ευρώ. Μάλιστα, είναι πολύ πιθανό κατά την έναρξη της τέταρτης μεταμνημονιακής αξιολόγησης, περί τα τέλη Σεπτεμβρίου, να έχει εκδοθεί η από-

φαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, οπότε και η κυβέρνηση οφείλει να έχει έτοιμο σχέδιο για επιστροφή των αναδρομικών. Στην τρίτη έκθεση της Κομισιόν στο πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας της χώρας αναφερόταν με σαφήνεια ότι «εάν υπάρξουν δικαστικές αποφάσεις που ανατρέπουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις-κλειδιά, οι οποίες είχαν συμφωνηθεί στη διάρκεια του προγράμματος, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις τέτοιων αποφάσεων θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε μεγάλο βαθμό με δράσεις στον ίδιο τομέα πολιτικής». Δηλαδή, τόνιζαν την ανάγκη λήψης ισοδύναμων μέτρων, κάτι που ξορκίζει το οικονομικό επιτελείο, τη στιγμή που επιδιώκει να ανακουφίσει φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις από τα φορολογικά βάρη.

Ενας επιπλέον προβληματισμός έχει να κάνει με τις δημοσιονομικές επιπτώσεις ως προς την υποχρέωση για διαμόρφωση πρωτογενούς πλεονάσματος 3,5% του ΑΕΠ. Κατά το παρελθόν, οι δανειστές είχαν εκφράσει την άποψη ότι το ποσό που θα κληθεί να επιστρέψει το Δημόσιο θα επιβαρύνει δημοσιονομικά το έτος της λήψης της δικαστικής απόφασης, εφόσον την αποδεχθεί το Δημόσιο, ακόμη και αν επιμεριστεί η δαπάνη σε περισσότερα έτη.

Σε αυτή την κατεύθυνση, οι πληροφορίες αναφέρουν ότι, εφόσον υπάρξει τελεσίδικη απόφαση για επιστροφή χρημάτων στους συνταξιούχους, σε δημοσιονομικό επίπεδο θα γίνουν συζητήσεις με τους δανειστές προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αναδρομικά ως «εξωγενής και μη προβλέψιμος παράγοντας». Αν μετά τις διαβουλεύσεις οι δανειστές δεχθούν την επιχειρηματολογία της ελληνικής πλευράς και υπάρξει συμφωνία, η οποία δαπάνη θα λαμβάνεται μεν υπόψη στο πρωτογενές πλεόνασμα της Ελληνικής Στατικής Αρχής, όχι όμως και στο

«μνημονιακό» πλεόνασμα βάσει του οποίου ελέγχεται αν η Ελλάδα εκπληρώνει τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει για παραγωγή πρωτογενών πλεονασμάτων της τάξεως του 3,5%.

Ο νόμος Κατρούγκαλου και ο επανυπολογισμός

Στην περίπτωση που ο νόμος Κατρούγκαλου κριθεί αντισυνταγματικός, τα αναδρομικά που θα πρέπει να επιστρέψει το Δημόσιο στους συνταξιούχους εκτοξεύονται, σύμφωνα με μετριοπαθείς εκτιμήσεις, στα 12 δισ. ευρώ. Πρόκειται για μια δημοσιονομική βόμβα που, εάν εκραγεί, μπορεί να τινάξει συθέμελα το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και να οδηγήσει τη χώρα σε δημοσιονομικό εκτροχιασμό. Σύμφωνα με παράγοντες της κοινωνικής ασφάλισης, ο νόμος Κατρούγκαλου ενσωματώνει ειδικές ρήτρες στο πλαίσιο του επανυπολογισμού των κύριων συντάξεων, επιχειρώντας να «καλύψει» την περίοδο μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2018, καθώς από 1/1/2019 εφαρμόστηκε ο επανυπολογισμός. Για τον λόγο αυτόν θεωρείται βέβαιη μόνο η επιστροφή αναδρομικών για το δεκάμηνο. Το Ανώτατο Δικαστήριο θα κρίνει ακόμα τον επανυπολογισμό των παλαιών συντάξεων κύριων και επικουρικών, την ενοποίηση όλων των ταμείων σε έναν ασφαλιστικό οργανισμό και τις εισφορές των ελευθέρων επαγγελματιών. Η απόφαση, όμως, για τη συνηγορία του επανυπολογισμού των κύριων συντάξεων είναι η πιο σημαντική, λόγω του δημοσιονομικού κόστους, ενώ μεγάλη σημασία έχει και η απόφαση για τις επικουρικές συντάξεις, καθώς ο επανυπολογισμός συνδυάστηκε με περικοπές για 250.000 συνταξιούχους.

